

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINIŲ PREKIŲ KONTROLĖS
ĮSTATYMO NR. I-1022 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
TAP Nr. 22-112(3); TAIS Nr. 22-952(3)

2022-09-27 Nr.NV-2771

Vilnius

Įvertinę pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022 m. vasario 9 d. išvadoje Nr.NV-392 (toliau – Išvada) ir 2022 m. birželio 20 d. išvadoje Nr. NV-1770 patikslinto Lietuvos Respublikos strateginių prekių kontrolės įstatymo Nr. I-1022 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas) atitiktį Konstitucijai, įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, pažymėdami, kad išlieka aktualios Išvados 25, 37, 48 pastabos, Teisingumo ministerijos 2021 m. rugsėjo 22 d. rašte TAIS Nr.21-29409 2.4 pastaba, teikiame šias papildomas pastabas ir pasiūlymus:

1. Projektu nauja redakcija dėstomo Strateginių prekių kontrolės įstatymo (toliau – keičiamas SPKĮ) 6 str. 5 d. tikslintina, remiantis teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 patvirtintų Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų 76 p., remiantis kuriuo vengtina pateikti nekonkrečių nuorodų į teisės aktus, o prireikus pateikti nuorodą į nekonkrečius teisės aktus, reikia paminėti bent sritį, pvz., „teisės aktų, reguliuojančių valstybės registrų ir informacinių sistemų saugą, nustatyta tvarka“.

2. Siekiant įgyvendinti Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. įtvirtintą aiškumo principą, reiškiantį, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas, tikslintina keičiamo SPKĮ 6 str. 8 d. pirmoji pastraipa, atsisakant neapibrėžtos nuostatos „gali būti nustatytos“ bei įtvirtinant, kad išduodamos tokios toliau išvardintų rūšių karinės įrangos eksporto, importo, tranzito ir tarpininkavimo licencijos (taip pat žr. 7 str. 3 d. analogiją).

3. Atsižvelgiant į keičiamo SPKĮ 6 str. 8 d. 7 p. nuostatą, pildytina šio straipsnio 9 d., nustatant, kiek galioja tranzito licencija. Be to, šios dalies nuostata pildytina, nustatant, kad individuali eksporto licencija laikinai išvežti ir individuali importo licencija laikinai įvežti galioja 2 metus nuo licencijos išdavimo dienos, jei Ekonomikos ir inovacijų ministerija licencijoje

nenustato trumpesnio galiojimo laiko, kai karinė įranga eksportuojama *ar importuojama* demonstruoti parodoje.

4. Atkreiptinas dėmesys, kad remiantis konstitucine doktrina, esminės subjektų teisės ir pareigos, reikalavimai bei veiklos ribojimai yra įstatyminio reguliavimo dalykas. Todėl reikalavimai, taip pat sąlygos, kurias turėtų atitikti subjektai, siekiantys gauti 7 str. 3 d. išvardintų rūšių siuntimo Europos Sąjungoje ir įvežimo licencijas, turėtų būti įtvirtinti keičiamame SPKĮ, o ne Ekonomikos ir inovacijų ministerijos išduodamose licencijose, kaip tai nurodoma šios dalies 1-6 p. Šiuo aspektu tikslintinas ir keičiamo SPKĮ 6 str., jame nustatant, kokius reikalavimus ir veiklos sąlygas turi atitikti subjektai, siekiantys gauti karinės įrangos eksporto, importo, tranzito ir tarpininkavimo licencijas ar vykdančios atitinkamą veiklą.

5. Atsižvelgiant į tai, kad remiantis keičiamo SPKĮ 3 str. 6 ir 8 d., yra apibrėžtos skirtingos sąvokos „karinės įrangos *įvežimas*“ ir karinės įrangos *siuntimas*“, individuali *įvežimo* iš valstybės narės licencija neturėtų būti nurodoma keičiamo SPKĮ 7 str. 3 d., kurioje vadinamos karinės įrangos *siuntimo* Europos Sąjungoje licencijų rūšys. Atitinkamai nuoroda į karinės įrangos *įvežimo* licencijas pildytinos 7 str. 1 d. ir 13 d.

6. Atsižvelgiant į keičiamo SPKĮ 7 str. 3 d. 10 p. turinį, jo nuostata dėstyti kaip 7 str. atskira dalis. Be to, Aiškinamajame rašte pateiktinas pagrindimas, kodėl nenustatomas kitų, nei nurodytos 3 d. 10 p., siuntimo Europos Sąjungoje licencijų rūšių, minimų šio straipsnio 3 d., galiojimo laikas.

7. Atsižvelgiant į tai, kad teisinis reguliavimas turi būti aiškus ir nedviprasmiškas, jei keičiamo SPKĮ 7 str. 4 d. nuostata norima nustatyti, kad Lietuvos Respublikoje įsisteigę karinės įrangos gavėjai turi teisę įvežti karinę įrangą pagal kitų valstybių narių paskelbtas siuntimo licencijas, jeigu yra sertifikuoti dėl patikimumo, *neturint individualios įvežimo iš valstybės narės licencijos*, ši nuostata atitinkamai tikslintina. Be to, siekiant teisinio aiškumo, jog Vyriausybės tvirtinama tvarka yra skirta įvežimo, o ne teisės įvežti atsiradimo tvarkos nustatymui, keičiamo SPKĮ 7 str. 4 d. nuostata tikslintina vietoje „Vyriausybės nustatyta tvarka turi teisę įvežti“ įrašant „turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka įvežti“.

8. Siekiant teisinio aiškumo, keičiamo SPKĮ 7 str. 5 d. 2 p. tikslintinas, nurodant, kokiais teisės aktais vadovaujantis šiame punkte minimos licencijos ir leidimai yra privalomi.

9. Siekiant teisinio reguliavimo nuoseklumo bei atsižvelgiant į keičiamo SPKĮ 7 str. 5 d. 4 p. reguliavimą, šio straipsnio 10 d. 2 p. pildytinas, nustatant, kad įsiteisėjęs teismo sprendimas, kuriame pripažinta, kad karinę įrangą gaminanti įmonė gavėja pažeidė strateginių prekių kontrolę reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, turi būti *priimtas per paskutinius 3 metus*.

10. Siekiant teisinio reguliavimo nuoseklumo bei atsižvelgiant į tai, kad remiantis keičiamo SPKĮ 10 str. 2 d. 9 p. licencijos ar leidimo galiojimas sustabdomas, jei strateginių prekių kontrolę vykdančios valstybės institucijos ar įstaigos gavo informacijos, kad atliekamas *ikiteisminis tyrimas* dėl fizinio asmens, juridinio asmens kontroliuojančio asmens ar juridinio asmens administracijos vadovo dėl nusikalstamų veikų, nurodytų šio straipsnio 1 dalies 2 ir 7 punktuose, arba *byla dėl šių nusikalstamų veikų perduota teismui*, t.y. esant šioms aplinkybės licencijos ar leidimo turėtojas negalėtų vykdyti atitinkamos veiklos, analogišku pagrindu dėl ikiteisminio tyrimo ar teismui perduotos bylos pildytini šio straipsnio 1 d. 2 ir 7 p., nustatantys licencijos ar leidimo neišdavimo atitinkamus pagrindus.

11. Atsižvelgiant į keičiamo SPKĮ 7 str. 4 d. reguliavimą dėl Lietuvos Respublikoje įsisteigusių karinės įrangos gavėjų sertifikavimo, bei siekiant teisinio aiškumo, Projekto 2 str. 3 d. nustatyta pereinamoji nuostata pildytina, joje taip pat pateikiant nuorodą ir į prašymus išduoti sertifikatus. Be to, nurodytina, kad tokiems prašymams taikomos ne tik iki Projekto įsigaliojimo galiojusios Strateginių prekių kontrolės įstatymo, bet ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatos.

12. Siekiant teisinio aiškumo bei asmenų teisėtų lūkesčių principo įgyvendinimo, Projekto 2 str. pildytinas reguliavimu, nustatančiu pereinamąsias nuostatas iki šio įstatymo įsigaliojimo išduotų atitinkamų *leidimų, licencijų ir sertifikatų* galiojimo atžvilgiu. Be to, atsižvelgiant į keičiamo SPKĮ 9 str. reguliavimą, įvertintinas poreikis į šias nuostatas įtraukti ir galutinį panaudojimą patvirtinančius dokumentus.

13. Atsižvelgiant į tai, kad Projekto 2 str. nustato ne tik įstatymo įsigaliojimo ir įgyvendinimo nuostatas, bet ir jo taikymą, atitinkamai koreguotinas jo pavadinimas.

14. Projekto Aiškinamasis raštas tikslintinas šiais aspektais: 1) atsisakytina neaktualios informacijos, susijusios su Projekto rengimo proceso procedūriniais aspektais, minimos 1 d. 2-8 pastraipose, 4.8 d. ir 14 d. (tai turėtų būti Projekto teikimo informacija); 2) 4 d. pateikta informacija koreguotina, atsižvelgiant į aktualias keičiamo SPKĮ 6-8 str. nuostatas; 3) atsisakytina neaktualios informacijos apie 2022 m. valstybės biudžetą, minimos 13 d., vietoje jos nurodant, kiek apytikriai lėšų Projektui įgyvendinti gali prireikti 2023 m. ir paskesniais metais.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Ieva Peciukonienė